

Seligenstadtas, 1948 m. sausio 24 d., seštadienis.

CERCILIO IR ATLEE KALBOS ŽEM.RUMUOSE

LONDONAS. Vakar antroje debatu dienoje užsienio politikos klausimais, britų parlamento sale buvo perpildyta. Svečiu tarpe matesi ir princesė Elisabet. Tai buvo jos pirmas povestuvinis pasirodymas. Kalbejo opozicijos vadas Cercilis, o pabaigoje debatu uždaromąja kalba pasake min.pirm. Atlee.

Cercilis savo kalbos pirmoje dalyje smarkiai puole vyriausybe už nutarimą paversti į lauzą 4 didelius karo laivus. Jis nurodė, jog tai sušilpnins D. Britanijos karinį pajėgumą, kas gali paženkti jos prestižui tarptautiniuose santykiuose. Tolimesneje kalbos dalyje jo tonas susvelnėjo ir, paliesdamas Bevino iškeltas mintis dėl Vakarų Europos susivienijimo, jis pareiškė konservatorių partijos vardu pilną tam sumanymui pritartimą.

Paliesdamas Lenkijos vakarinių sienų klausimą, jis nurodė, jog Jaltaje buvo susitarta tik dėl rytinių Lenkijos sienų ir nutarta už parleistą Sov. Sągaui sritis kompensuoti jau Vakaruose. Potsdame Vakarinės Lenkijos sienos buvo nuzymėtos tik provizoriniai, kad valstybė galėtų jau gyventi ir tvarkytis. Jis pasmerkę Lenkijos nepagrįstus reikalavimus ir nurodė, jog negali būti kalbos apie pastovią taiką, kai Azijos siena atsidurė ant Labos upės krantų.

Dėl santykių su Sov. Sąga Cercilis nurodė, jog atejo jau laikas pastatyti klausimus aiškiai ir kategoriskai, kol dar nevelu ir kol ji neturi atom. bombų. Bet ir tai neduoda garantijos, kad karo nebus, bet visgi ji būtų ispėta ir jeigu karas kils britai turėtų laiko jam pasiruošti.

Toliau Cercilis dar palietė paskolintu Sov. Sągai karo metu laivų gražinimo ir eile kitų klausimų. Baigdamas jis pasidžiaugė, jog tai apie ką jis savo laiku kalbėjo Fultone, dabar išikūnyja ir tampa Vakarų valstybių pagrindu.

Min.pirm. Atlee savo kalba pradėjo, nurodydamas, kad Bevino kalba reikalinga vertinti kaip iniciatyvos atgavimas britų užsienio politikoje. Toliau jis pažymėjo, jog negerai yra kalbėti apie karą, bet britai negali užmerkti akių, padėtis yra labai itempta ir jis negali pasakyti, kad karo nebus, tačiau reikalinga daryti viską, kad jo nebūtų. Atsakydamas Cerciliui, jis nurodė, jog dėl karo laivų išėmimo iš rikiuotės buvo tartasi su geriausiais to

klausimo zinovais - admirolais ir jie patikino, kad tie laivai tikrai nebetinkamimoderniniam karui ir kad dėl to britu laivynas nesusilpnės. Dėl paskolintu Sov. S-gai 14 karo laivų jis manas, jog tie laivai Sov. S-gai jau nereikalingi ir jie juos britams gražins, nes D. Britanijai yra labai reikalingas plieno laužas.

Paliesdamas Marsalio planą, min. Atlee nurodė, jog jam yra nesuprantama, kaip kas nors gali tam planui priesintis, nesiūdamas nieko kito jo vietoje.

Jis pritarė Cercilio teigimui, kad Potsdame Vakarines Lenkijos sienos buvo nustatytos tik provizoriniai ir nurodė, kad galutinis žodis tuo klausimu priklausys taikos konferencijai.

Britų tauta galetu puikiai sugyventi su rusais ir net komunistais. Britai visai neketina jiems primesti savo sistemos, bet nenori ir neleis komunizmui plestis pas save. Komunizmas yra ukinė doktrina ir ją gali persiimti ir sekti tik atsilikusios tautos, --- rios nieko geresnio nemate. Stalinas yra pakankamas realistas, kad suprastų, jog komunizmo idėja Anglijoje negali būti įgyvendinta. Jeigu jis ta tiesą gerai išsamonintų, pranyktų visi nesutarimai tarp Sov. S-gos, D. Britanijos ir Vakarų.

K O M E N T A R A I .

LONDONAS. Visi Europos krastai Bevino kalbą sutiko labai palankiai, ypač jo siūlyma sudaryti Vakarų valstybių sąjungą. Vakarų spaudoje vieningai pažymi, jog Bevino kalbą reiskia reikšminga posūkis birtu užsienio politikoje. Nuolaidu ir kompromisų periodas palaidotas visiems laikams, Norvegų spaudoje raso, jog su Bevino pareiškimu reikalinga palaidoti viltį, kad komunistinė Sov. S-ga gali kada nors tapti Vakarų demokratijos draugu.

Turkijos spaudoje sako, jog tai yra naujos fazės pavasaris.

Senatorius Vandenbergas Bevino kalbą pareiske pilna pritarimu, o "New York Times" sako, kad Bevino išsėjimas dėl Sov. S-gos ekspansijos susilaukė visu pritarimo.

Prancūzijos desinioji ir socialistų spaudoje Bevino kalbą vertina labai palankiai, o Le Mond raso, jog senai laukta valanda atėjo ir Europa vėl atsistos ant kojų.

Sov. S-ga ir Rytų krastu spaudoje dar tyli, nors Lenkijos informacijos ministeris Gros pasakė, kad Lenkija yra priesinga bet kokių blokų sudarymui, kas galetu suskaldyti pasaulį.

Berlyne išsiskleidęs sovietų kontroliuojamas "Nacht Express", komentuodamas Bevino kalbą atvirai pasako, kad Vakarų bloko sudarymas reiskia karo paskelbimą Rytams. Laikraščio nuomone J. Tautu

organizacija yra atsidurusi pavojuje ir ji galinti isirti.

Britu spauda, išskyrus komunistų, Beviną sveikina. "Iwning News" pažymi, kad Vakarų valstybių unija turejo būti sudaryta žymiai anksčiau. "Manchester Guardian" nurodo, jog lengviau yra kalbėti apie uniją, negu ją įgyvendinti. Tačiau yra aišku, kad nuolatines komunistų provokacijos privede prie dvasinio Vakarų valstybių susivienijimo.

TRUMPOS ŽINIOS

LONDONAS. 24 val. protesto streikas Bavarijoje pasibaigė. Miuncheno apygardos profesjūnų atstovas pareiškė, jog tai buvo paskutinis išėjimas Bavarijos vyriausybei griebtis tinkamų priemonių maisto paskirstyme.

MIUNCHENAS. Anglu-amerikiečių zonų kontroline taryba praneša, kad III maitinimo periodui iš turimų atsargų paskirta 500.000 to riešalų, kas sudarys 50 % reikalingo kiekio. Taip pat nutarta išduoti dvigubą kiekį cukraus.

LONDONAS. Gen. Clay Vasingtone pareiškė, jog numato artimiausiu laiku padidinti vokiečių maisto normas iki 1800 kalorijų į dieną. Tam tikslui jis kreipsis į kongresą, prašydamas paskirti Vokietijos maitinimo reikalus 700 milijonų dolerių papildomu kreditu.

NIUJORKAS. Kanados vyriausybė paskelbė, kad ateityje neleis Sov. S-jos karo atachė lankytis Kanados karinėse bazėse, kadangi Kanados karo atstovai Sov. S-je ir-gi tokiu leidimu negauna. Karo ministerijos atstovas nurodė, jog sis nutarimas tuoj bus pamaitytas kai tik Sov. S-ga pakeis savo laikyseną.

LONDONAS. Italų socialistų partijos kongresas balsu dauguma nutarė ir toliau likti bendrame bloke su komunistais ir artimiausiuose rinkimuose veikti išvien su komunistais.

STOVYKLOS KRONIKA

Šiandien 16 val. stovyklos saleje įvyks draugiskos stalo teniso rungtynės tarp Hansas lietuvių ir "Zaibo". Įėjimas 1 RM. Bilietai prie įėjimo.

"ZAIBAS"

S.m. sausio 26 d. 19 val. bus vienas kino seansas.

Primename, kad pirmadienį sausio 26 d. atvyksta notaras, visi kuriems yra pranešta atvykti dokumentų sudarymui prasomi nurodytu laiku atvykti. Taip pat notaras atves jau anksčiau sudarytus dokumentus ir dokumentų išrašus, kuriuos, kam jie priklauso prasomi atsiimti Apyl. Komiteto rastinėje

APYLINKES KOMITETAS.

Seligenstaitas, 1948 m. sausio 26 d., pirmadienis.

IR PRANCUZIJOJE DEVALVACIJA

LONDONAS. Vakar vakare Prancuzijos vyriausybė paskelbė įstatymą, nustatanti naują franko kursą. Prancuzijos frankas dabar tures du kursus: vienas pastovus, kuris prilyginamas 214 franku už doleri (seniau buvo 118), arba 804 frankai už svarą ir kitas nepastovus, kurio kursas pasiskirs laisvoje biržoje.

Franko devalvacija išaukė didelį sujūdimą tarpt. finansų sluoksniuose. Tarpt. Humanitarinis fondas, kurio būveinė yra Vasingtone ir kuriam Prancuzija priklauso, tokiai franko reformai yra priešinga. To fondo direktorius pareiškė, kad franko devalvacija pravesta konferencijos tikslu ir kad jo kainos numusimas gali atsiliiepti i kitas valiutas, kurių pastovumas dabar yra atsidures pavojuje. Tokio pat nusistatymo yra ir D. Britanijos vyriausybė. Britai tuo reikalu tarėsi su prancuzais net dvi savaites, tačiau jų pastangos nepaveikė i Prancuzijos vyriausybės nusistatymą. Prancuzijos vyriausybė aiškinasi, jog ji kitaip pasielgti negalėjo ir tai padarė tik reikalo verciama. Britu vyriausybė ir tarp . Humanitarinis fondas pasisadejo ir toliau bendradarbiauti su Prancuzijos vyriausybė tikslu svelninti padėti, susidariusia po franko devalvacijos.

Sio ryto britu spanda franko devalvacija gyvai aptaria. Būdingiausias yra "Daily Mail" pasisakymas, jog franko devalvacija reiskia Sov. 3-gos laimejimą prieš Vakarus. Streiku ir riaušių banga, kuria ji buvo suorganizave Prancuzijoje jau duoda vaisius. Tai yra dar vienas įrodymas, kad be Marsalio plano Europa sut kaja neatsistos.

SOVIETAI SULAIKE BRITU TRAUKINI.

LONDONAS. Vienoje stotelyje, netoli britu zonos sovietu organai sulaike britu traukini, vykstanti is Berlyno i britu zona. Tuo traukiniu be britu ir JAV pilieciu, viename vagone vaziavo vokieciu pilieciai. Sovietu pareigunai pareikalavo is traukinio komendanto leisti jiems patikrinti vokieciu pilieciu dokumentus. Po ilgesniu šerybu traukinio komendantas sutiko sovietu reikalavimus patenkinti, bet tikrinant dokumentus, ju nuomones nesutapo ir vokieciai buvo grasinti atgal i Berlyną. Britu okupac. organai iteike rusams griežta protesta, bet atsakymo iki siolai negavo.

TRUMPŲS ŽINIOS

MIUNCHENAS. Nyt Sv. Tevas pasakys kalbą i visa pasauli. Šiai Popiežiaus kalbai pridodama daug reikšmės, kadangi tai bus pirmasis pokarinis Popiežiaus kreipimasis i visa pasauli.

LONDONAS. Žydų agentūra kreipėsi i Palestinos reikalų komisiją su prašymu leisti jai suorganizuoti žydų miliciją, kuri bendradarbiaudama su tarpt. pajėgomis palengvintu įgyvendinti Palestinos padalinimą.

LONDONAS. Naujas Sov. S-gos ambasadorius JAV Paniuskin spaudos atstovams pareiškė, kad tarp JAV ir Sov. S-gos turi būti pagyvinami prekybos santykiai. Jis nurodė, jog prekybos santykių pagyvėjimas prisidės prie politinio itempimo tarp Sov. S-gos ir JAV sušvelninimo. Poniuskinas prikiso JAV vyriausybei, jog ji trukdanti tokių santykių normaliai plėstis.

MASKVA. Vakar Maskvos "Pravda" politinėje apžvalgoje davė pirmą Bevinio kalbos komentara. Laikraštis iprastu būdu išpludo Beviną ir jo Vakarų Valstybių unijos idėją, pabrėždamas, jog Bevinas veda prie Europos suskaldymo. Baigdamas apžvalgininkas nurodė, kad Bevinas įvykdes Vokietijos suskaldymą dabar nori įvykdyti Europos suskaldymą. Bet toji programa yra nereali, nes ji prieštraujanti Europos tautų interesams.

MASKVA. Šio ryto Maskvos radijas pranešė, kad Prancūzijos vidaus reikalų ministeris uždare Paryžiuje eilę laikraščių "Sovietu Patriotas". Radijas už šį veiksmą Prancūzijos vidaus reik. ministeri išvadino JAV chalujumi.

LONDONAS. Australijos vyriausybė praneša, kad 1947 metais i Australiją įvažiavo 30 .000 emigrantų. 48 metais numatoma įleisti 60.000 emigrantų.

LONDONAS. Marsal. Tito Belgrade pasakytoje kalboje pareiškė, kad pasaulyje imperialistai ir kapitalistai vėl ruošiasi naujam karui. Jugoslavija turi būti pasirengusi ir ji gali pasitikėti tik save ir Sov. S-gos jėgomis.

LONDONAS. Graikų sukilėlių vadas gen. Markusas karininkams pasak toje kalboje pareiškė, jog priesas su JAV pagalba ruošiasi juos likviduoti. Jis yra įsitikinęs, jog jiems pavyks išsilaikyti ir išvaduoti Graikiją.

LONDONAS. Lenkijos laisvėninkų partijos vadas Mikolaicikas Niujorke pasakytoje per radiją kalboje nurodė, jog Sov. S-ga siekia užgrobti Europą be karo.